

Erhvervspraktik

Lærervejledning

En guide med konkrete redskaber og idéer
til at guide eleverne gennem deres praktik

^
NATURVIDEN
SKABERNES
HUS

Engineer the future

Kære lærere

Din skole fastlægger selv princippet for praktik, og der er derfor forskel på, hvorvidt og hvordan skolen vælger at understøtte erhvervspraktik. Alle elever i 8. og 9. klasse har ret til at vælge at komme i erhvervspraktik af mindst en uges varighed i både 8. og 9. klasse, uanset om jeres skole understøtter erhvervspraktik eller ej.

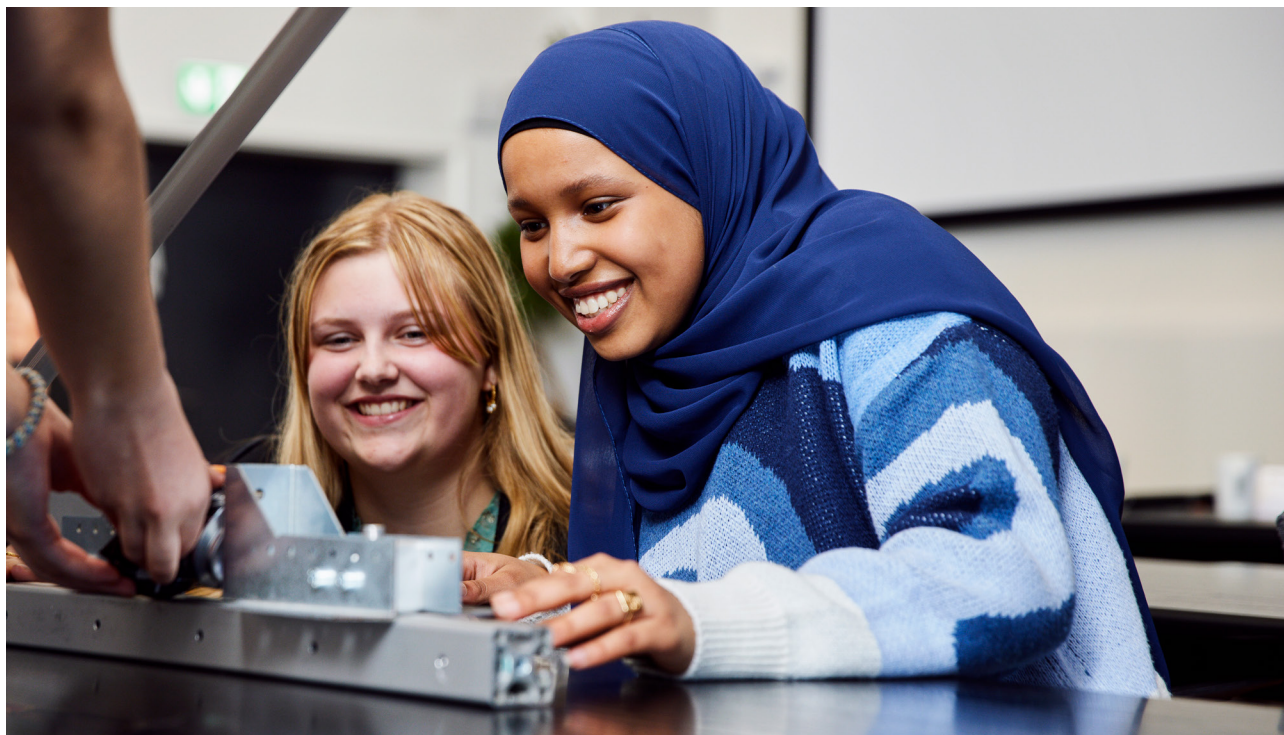
På skolerne arbejdes der målrettet med, at eleverne trives, udvikler sig og bliver så dygtige de kan. Her kan praktik være et af redskaberne til at arbejde hen imod det mål. Praktik kan bidrage til en endnu mere varierende skoledag samt øge elevernes kendskab til deres senere valg af uddannelsesretning.

Formålet med denne folder er at give dig som lærer konkrete redskaber og idéer til, hvordan du kan guide eleverne gennem deres praktik – både før, under og efter.

Folderen er opdelt efter:

- Hvorfor skal eleverne i praktik?
- Praktik – hvem og hvornår?
- At finde en praktikplads
- Forberedelse af en god praktik
- Praktikperioden
- Evaluering af praktikperioden
- Forsikring og arbejdsmiljølov

Formålet med praktik i folkeskolen er, at eleverne prøver sig selv af, udforsker en drøm eller interesse og prøver kræfter med hverdagen på en arbejdsplads og får kendskab til forskellige arbejdsopgaver, funktioner og uddannelsesbaggrunde.

Hvorfor skal eleverne i praktik?

En undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)¹, viser, at skoleledere og lærere oplever, at erhvervspraktikken gør eleverne mere reflekterede omkring deres uddannelsesvalg. Endvidere viser undersøgelsen, at det kan styrke elevernes motivation og indsigt i egne evner.

Eleverne bliver klogere på sig selv og det omgivende samfund og bliver herved inspirerede til, hvilken retning de skal bevæge sig i efter folkeskolen. Praktikken kan både bekræfte eleverne i, at de skal videre på den ungdomsuddannelse, de havde tænkt sig eller udfordre dem i deres tænkning og gøre dem nysgerrige på alternative uddannelsesmuligheder og erhverv¹.

Slutteligt kan erhvervspraktikken give de skoletrætte eller fagligt udfordrede elever en større forståelse af, hvorfor skolen er relevant for dem, og de kan blive mere motiverede for skolearbejdet, efter de har været i erhvervspraktik, viser EVAs undersøgelse¹.

Det er således vigtigt, at eleverne kommer i gang med at overveje deres interesser og muligheder igennem praktikken. Dette skal ske gennem en proces både før, under og efter selve praktikken.

Praktik – hvem og hvornår?

Retten til og muligheden for at komme i praktik gælder for alle unge i 8. og 9. klasse – også unge med særlige behov og/eller handicap. Dette kan ske via to overordnede muligheder: Den almene praktik og særpraktik.

Almen praktik

I de få situationer hvor det ikke er muligt for eleven selv, forældre eller øvrige netværk at finde en praktikplads, er skolen forpligtet til at finde en praktikplads til dem.

Hvis eleven og forældrene ønsker praktik udover den ene uge på 8. og 9. årgang kan skolens ledelse give tilladelse hertil.

Det samme gælder, hvis eleven og forældrene ønsker praktik på 6.-7. årgang eller 10. årgang. I disse tilfælde vil det være elevens og forældrenes opgave at finde en praktikplads.

Praktik for unge med særlige behov eller handicap

Retten til og muligheden for at komme i praktik gælder også elever med særlige behov eller handicap.

I tilrettelæggelsen af praktik for denne gruppe elever, skal der tages et individuelt hensyn til, hvor og hvor længe eleven skal i praktik.

¹ <https://www.eva.dk/grundskole/skoler-oplever-praktik-goer-eleverne-reflekterede-omkring-uddannelsesvalg>

At finde en praktikplads

At finde en praktikplads er en længere proces i flere dele. Nedenfor har vi forsøgt at opdele processen samt komme med konkrete forslag til, hvordan du som lærer kan understøtte den.

Afklaring

Som elev kan det være en uoverskuelig opgave at spore sig ind på, hvad der kunne være en spændende praktikplads. Som hjælp har vi herunder oplistet en række opklarende spørgsmål, du som lærer kan benytte i processen sammen med dine elever.

Arbejdsspørgsmål til eleven

Ved at stille nedenstående spørgsmål kan eleverne blive klogere på hvilken slags praktik de kunne tænke sig.

- Hvad interesserer du dig for?
- Hvilke typer jobs, forestiller du dig, er interessante og hvorfor?
- Vil du gerne snakke med kunder?
- Vil du gerne arbejde med børn, unge, voksen eller ældre? Social og/eller psykisk udsatte?
- Vil du gerne arbejde ved en computer?
- Vil du gerne arbejde indendørs/udendørs?
- Kan du godt lide en fast rytme, eller skal der helst ske noget nyt hver dag?

Arbejdsspørgsmål til elevens omgangskreds

Ved at eleverne stiller nedenstående spørgsmål til sine forældre, bedsteforældre eller andre voksne i deres omgangskreds, kan de blive klogere på nogen erhvervs- og branchemuligheder de ellers ikke selv have tænkt på.

- Hvad laver forskellige voksne i vores familie, venskabskreds eller naboer?
- Hvad kræver det at have de forskellige jobs herunder også uddannelse?

Inspiration

Via nedenstående links kan eleverne søge forskellig inspiration til, hvor det for dem kunne være relevant at komme i praktik:

- www.ug.dk Her kan eleverne undersøge muligheder og interesser i forhold til job og uddannelse.
- www.arbejdsmarkedsbalancen.dk Her kan eleverne undersøge i hvilke brancher og områder, der er gode jobmuligheder.

At søge praktikplads

Der er forskellige indgange til det at søge en praktikplads – eleverne kan søge i deres omgangskreds eller hos virksomheder, de ikke kender i forvejen.

Praktik i omgangskreds

Hvis eleven ønsker at søge praktik i omgangskredsen, kan eleven enten tage direkte kontakt til de personer, som han/hun ønsker at komme i praktik hos og høre, om det er muligt. Alternativt kan eleven også skrive et opslag på de sociale medier, hvor han/hun skriver lidt om sine interesser i forhold til et praktiksted.

Praktik i en virksomhed

En del kommunerne har en portal eller tilsvarende, hvor lokale arbejdspladser udbyder praktikpladser. Se fx portalen i Københavns Kommune her: [Find en erhvervspraktikplads I UU København \(kk.dk\)](http://Find.en.erhvervspraktikplads.I.UU.Koebenhavn.kk.dk)

Praktik i virksomhed uden forudgående kendskab

Hvis eleven ønsker at komme i praktik i en virksomhed, som han/hun ikke kender i forvejen, så er det en god ide, at eleven selv tager direkte kontakt til virksomheden. Dette kan gøres enten via et personligt fremmøde eller et opkald. Begge dele er god træning og en vigtig erfaring for eleverne.

Personligt fremmøde

Hvis muligt, så opfordres eleverne altid til at møde direkte op hos virksomheden for at høre, om det er muligt at komme i praktik. Det vil både give eleven og virksomheden en fornemmelse af hinanden.

Eleverne kan forberede sig hertil ved, at I i klassen:

- Diskuter hvilket tøj man tager på til en jobsamtale.
- Taler om og øver kropssprog fx at smil, kig hinanden i øjnene, at give et godt håndtryk osv.
- Lader eleverne forberede en kort mundtlig præsentation af sig selv (de kan eventuel øve den med en klassekammerat).
- Lader eleverne skrive en kort ansøgning – max 1 side.

Indholdsidéer til en kort ansøgning

- En overskrift, der fanger modtagerens opmærksomhed.
- Et afsnit om, hvorfor du vil i praktik netop det sted.
- Et afsnit om dig selv.
- Et afsnit om, hvad du allerede kan/har prøvet.
- Eventuelt et afsnit om dine fritidsinteresser.
- En venlig afslutning.
- HUSK: dit fulde navn, telefonnummer og mailadresse.
- Vedlæg eventuelt et kort cv indeholdende:
 - Klassetrin.
 - Hvilket fag, du særligt godt kan lide/er god til.
 - Fritidsinteresser.
 - Joberfaringer.
 - Hvad du drømmer om efter folkeskolen.

Ring til virksomheden

Hvis det ikke er muligt at møde op personligt hos virksomheden, eller eleven ikke har mod herpå, så kan han/hun ringe til den.

Eleverne kan forberede sig ved, at I i klassen skriver ned og øver, hvad de skal sige eksempelvis:

- En præsentation af sig selv.
- Fortæl hvorfor de ringer.
 - "Jeg ringer angående erhvervspraktik; hvem skal jeg tale med om det?"
 - "Jeg vil høre, om jeg kan komme i erhvervspraktik som... i uge...?"
 - "Jeg ringer til dig, fordi..."
 - "Jeg synes, det kunne være spændende at lære mere om..."
 - "Det er noget for mig, fordi..."
 - "Jeg har altid drømt om at arbejde som/med..."
- Hvornår de skal i praktik.
- Hvorfor de lige præcis vil i praktik i den virksomhed.
- Afslut med at lave en konkret aftale.
 - Hvor du skal møde den første dag.
 - Hvornår du skal møde den første dag.
 - Hvem der er din kontaktperson.
 - Kontaktpersonens telefonnummer og e-mailadresse.
 - Om du skal tage særligt tøj på (fx tøj, der må blive beskidt).
 - Om du skal have madpakke med.
- Afslut samtalen på en pæn måde. Sig fx; "tak for snakken...", eller "jeg glæder mig rigtig meget til at komme i praktik hos jer".

Forberedelse af en god praktik

Når eleverne har fundet deres praktikplads, går arbejdet med forberedelsen af en god praktik i gang.

Nedenstående er forslag til øvelser, der kan laves i klassen forude for praktikugen.

- Lad eleverne undersøge den branche, de skal i praktik i og bed dem forberede 3-5 spørgsmål, som de skal tage med til praktiksted.
- Lad eleverne læse op på virksomheden på deres hjemmeside.
- Giv eleverne en række forskellige situationer fra hverdagen på en arbejdsplads, som de skal forholde sig til.
- Bed eleverne om at sætte 2-3 mål, som han/hun gerne vil lære under sit praktikophold. Det kunne eksempelvis være: Jeg vil opnå viden om, hvordan en ingeniør arbejder. Jeg vil gerne opnå viden om, hvor mange kollegaer en designer har?
- Lad eleverne undersøge, hvilke uddannelser der kræves for at få de forskellige jobs det sted, hvor de skal i praktik.
- Lad eleverne kontakte virksomheden for at tale med dem om/afklare formålet og indholdet af selve praktikforløbet.
- Lad eleverne kontakte virksomheden og spørge efter et program for deres praktikperiode. Det kan samtidigt sikre, at de opgaver, som eleven får, er interessante og giver eleven indsigt i det relevante job, samt at eleven bliver præsenteret for forskellige arbejdsopgaver.

Praktikperioden

Praktikperioden er en periode, hvor eleverne har mulighed for at opleve en dagligdag på en arbejdsplads og stifte bekendtskab med et rigtigt arbejde. Det er en mulighed for at afprøve en ide eller drøm – eller prøve noget helt nyt – og få erfaring fra virkeligheden. Måske opdager eleven noget helt nyt om sig selv, en evne eller interesse. Derfor er det en god ting at fastholde den læring under praktikperioden og efterfølgende.

Nedenstående er forslag til øvelser eleverne kan lave, mens de er i praktik (bemærk nogle af dem kræver, at eleverne forbereder sig inden).

- Interview en eller flere medarbejdere
Spørg eventuelt ind til: Medarbejdernes uddannelse, erfaringer med jobbet, samt hvorvidt og i så fald, hvordan personen anvender sin uddannelse på jobbet.
- Praktikportfolio:
Eleverne starter dette arbejde allerede inden praktikforløbet. Praktikporteføljen kommer til slut til at indeholde elevens overvejelser forud for praktikken i forbindelse med praktikvalg, interviews lavet på arbejdspladsen, dokumentationsbilleder, en præsentation af en jobfunktion og uddannelsen dertil samt elevens tanker efter praktikken.
- Dagbog
Bed eleverne om at skrive en dagbog under deres praktik, hvor de eksempelvis besvare følgende spørgsmål
 - Hvilken af de opgaver, jeg har lavet i dag, har været gode? Hvad kunne jeg godt lide ved dem?
 - Hvilken af de opgaver, jeg har lavet i dag, har været mindre gode? Hvad kunne jeg ikke lide ved dem?
- Billede-portfolio
Bed eleverne om at tage 1-2 daglige billeder under deres praktik og samle dem på en billede-portfolio eller uploades dem online undervejs på eksempelvis Pinterest.

Evaluering af praktikperioden

Når eleverne har været i praktik, er det vigtigt, at der sker en god opfølgning og evaluering, så eleverne kan bearbejde de indtryk, de har fået. Desuden vil evalueringen skabe sammenhæng mellem praktikken og jeres øvrige aktiviteter med gøre eleverne uddannelsesparate og afklarede med deres uddannelsesvalg.

Nedenstående er forslag til øvelser, der kan laves med eleverne, efter de har været i praktik (bemærk nogle af dem kræver, at eleverne forbereder sig forinden).

- Bed virksomheden om at evaluere elevernes indsats under deres praktik ved at eleverne sender dem et kort evalueringsskema.
- Bed eleverne om at fremlægge et kort oplæg om deres praktik for deres klasse. Oplægget kan eksempelvis svare på følgende spørgsmål:
- Hvilken af de opgaver, jeg har arbejdet med, har været gode? Hvad kunne jeg godt lide ved dem?
- Hvilken af de opgaver, jeg har arbejdet med, har været mindre gode? Hvad kunne jeg ikke lide ved dem?

Forsikring og arbejdsmiljølov

Opdaterede regler og retningslinjer omkring forsikring og arbejdsmiljøloven kan altid findes på EMU – Danmarks Læringsportal.

Kontakt sara@engineerthefuture.dk og lise@engineerthefuture.dk